

Tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelun neuvottelukunnan kokous 2, 1/2019

Pöytäkirja

Aika 5.2.2019 klo 12:30 – 15:30

Paikka Etelä-Suomen aluehallintovirasto (ESAVI), kokoushuone Puu&Vene, 1. krs
Ratapihantie 9, Helsinki. Video-Skype-yhteydet ks. alinna

Jäsenet ja (varajäsenet)

Outi Vainio, puheenjohtaja, Helsingin yliopisto
(**Eero Lehtonen**, varapuheenjohtaja, Helsingin yliopisto, emeritus)

Raimo Tuominen, Helsingin yliopisto: tieteellinen tutkimus ja opetus
(**Petra Sipilä**, Turun yliopisto)

Esa Hohtola, Oulun yliopisto, emeritus: tieteellinen tutkimus ja opetus
(Joni Mäki, Oulun yliopisto)

Kristiina Haasio, Orion Oyj, emerita: teollisuus
(Jukka Puoliväli, Charles River DRS Finland)

Emrah Yatkin, Turun yliopisto: eläinten hoito ja eläimille tehtävät toimenpiteet
(**Niina Kemppinen**, Helsingin yliopisto)

Anna Meller, Helsingin yliopisto: eläinlääketieteellinen asiantuntemus
(Lasse Saloranta, Orion Oyj)

Mai Kivelä, Animalia ry: vapaaehtoinen eläinsuojelutyö
(**Maria Lindqvist**, Suomen eläinsuojeluyhdistysten liitto ry)

Tuula Heinonen, FICAM: vaihtoehtoiset menetelmät
(**Tiina Palomäki**, Fimea)

Matti Viluksela, Itä-Suomen yliopisto: vaihtoehtoiset menetelmät
(Teija Oinonen, Orion Oyj)

Hanna-Marja Voipio, Oulun yliopisto: eläinten hyvinvointia koskeva tutkimus
(**Satu Mering**, Experimentica Oy)

Paula Hirsjärvi: eläinten pidon etiikka tai yhteiskuntatieteellinen tutkimus
(Saara Reiman)

Tapani Parviainen, Etelä-Suomen aluehallintovirasto ESAVI
(**Eila Kaliste**, Etelä-Suomen aluehallintovirasto)

Tuomas Parkkari, Opetus- ja kulttuuriministeriö
Sami Niinimäki, Opetus- ja kulttuuriministeriö

Tiina Pullola, pysyvä asiantuntija, Maa- ja metsätalousministeriö

Satu Raussi, Eläinten hyvinvointikeskus
Tiina Kauppinen, Eläinten hyvinvointikeskus

Eila Kaliste, sihteeri, Etelä-Suomen aluehallintovirasto ESAVI

Jakelu Neuvottelukunta, Eläinten hyvinvointikeskus

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen.

2. Edellisen pöytäkirjan hyväksyminen

Pöytäkirja on ollut kommentoitavana TOKES-työtilassa. Hyväksyttiin

3. Ministeriön terveiset

Tiina Pullola kertoi: EU-komissio kysyi jäsenvaltioiden kantaa geenimuunnettuja eläimiä koskevaan ehdotukseen muuttaa hankelupakäytäntöä. Suomi suhtautuu asiaan alustavasti myönteisesti. Jäsenvaltioista osa suhtautuu myönteisesti, osa vastustaa.

4. Hyönteiset koe-eläiminä

Edellinen kokous päätti kutsua hyönteistutkimusta tuntevia tutkijoita kertomaan tutkimustavoitteista ja käytännöistä sirkkojen ja banaanikärpästen osalta.

Hyönteisillä tehtävää tutkimusta esittelivät Tampereen yliopistosta Susanna Valanne (banaanikärpäset) ja LUKEstä Pertti Marnila ja Susanne Heiska (hyönteiset ruokana). Tietoa saatiin muun muassa tutkimusmenetelmistä ja -aiheista. Keskustelua käytiin kivun tunnosta ja lopetusmenetelmistä. Todettiin hyönteisten eroavan huomattavasti nisäkkäistä eikä tietoa niiden kyvystä tuntea kipua tai hyvinvointivaatimuksista ole. Lainsäädäntö ei juurikaan ota kantaa hyönteisten hyvinvoinnin vaatimuksiin. Eläinten hyvinvointikeskuksen eläintieto.fi: Tiina Kauppisen blogi 17.1.2019: <https://www.elaintieto.fi/hyonteisten-kipu-on-tuntematon-mutta-mahdollinen-vaihtoehto/>

5. 3R-periaatteen edistäminen

3R-työryhmä suunnittelee ja järjestää koulutusta, tekee ehdotuksen maa- ja metsätalousministeriölle vaihtoehtomenetelmien edistämiseen jakaman rahoituksen käytöstä (2019 rahoitus 70 000 euroa, 2020 rahoitus 100 000 euroa) sekä perustaa 3R-konsortion.

Ryhmä on kokoontunut vuoden aikana kaksi kertaa suunnitellen toimintaansa ja ministeriön rahoituksen käyttöä. Vuoden 2019 aikana muun muassa pystytetään 3R-konsortio (kartoitetaan tutkimusryhmät haastatteluun ja järjestetään seminaari yhteyshenkilöille sekä suunnitellaan toiminnan organisointia) ja tehdään sille nettisivut, tehdään yliopistojen yhteinen koe-eläin kurssi Moodle-alustalle ja harmonisoidaan koe-eläinten käytön pätevyyden hankkimiseen tarvittavaa koulutusta sekä järjestetään Uudet menetelmät ja lajivalinta - koulutuspäivä.

3R-ryhmän ehdotus hyväksyttiin ehdotukseksi, jolla lähdetään liikkeelle. Osajien kartoitusta voitaneen haastattelujen lisäksi käyttää myös muita yhteydenotto- ja tiedonkeruumenetelmiä.

6. EU-komission osoittama tehtävä edistää hankelupakäsittelyn yhtenäistämistä

EU:n kansallisten komiteoiden tehtävänä on hankelupien harmonisointi, 3R-periaatteiden edistäminen sekä hyvinvointiryhmien toiminnan tukeminen. EU-komission tärkeimpänä tavoitteena tällä hetkellä on edistää hankelupahakemusten käsittelyn ja haitan vakavuuden arvioinnin yhtenäisyyttä ja komissio on osoittanut tämän tehtävän kansallisille komiteoille.

Outi Vainio on ollut hankelupalautakunnan vieraana kertomassa komission toimeksiannosta. Syksyille järjestetään yhteinen kokous, aiheina hankearviointi, vakavuuden arviointi ja takautuva arviointi. Outi osallistuu kansallisten komiteoiden tapaamiseen Tukholmassa 28.2.2019.

7. Muut asiat

Tapani Parviainen antaa katsauksen 2018 valvonnan tuloksista ja Eila Kaliste hankelupien määrästä. Siirrettiin seuraavaan kokoukseen.

8. Tiedoksi

Kansallisten komiteoiden puheenjohtajatapaaminen Tukholmassa 28.2.2019

3R-konsortio -posterit FELASAn kongressiin 2019

Tiina Kauppisen blogi-teksti: <https://www.elaintieto.fi/millaista-koe-elaimen-hyvinvointi/>

Tiina Kauppinen toteuttaa haastatteluvideoita eri kanaviin neuvottelukunnan aiheista: Outi Vainio, Eero Lehtonen, Eila Kaliste, Anna Meller -haastattelut.

Helsingin yliopistolehti tekee artikkelin neuvottelukunnasta.

TOKES-kokousten pöytäkirjat ja materiaalit maa- ja metsätalousministeriön hankesivulla: toimintakausi 2013-2018: <https://mmm.fi/hanke2?id=d21ebd48-5b88-4edc-bc2f-f7bca3a3a7f6>

9. Seuraavat kokoukset

10.4.2019 klo 12.30 – 15.30

5.6.2019 klo 12.30 – 15.30

10. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päättää kokouksen klo 15.55.